

Sygn. akt IX U 171/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Elżbieta Nowak

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 23 czerwca 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania **J. P. /J. P./**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 13 stycznia 2015 r. Znak (...)

oddala odwołanie

Sędzia

Sygn. akt IX U 171/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.01.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J. P. (P.) prawa do emerytury pomostowej, gdyż na dzień 1.01.2009r. nie udowodnił on 15 -letniego okresu pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach,

o których mowa w art. 3 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, przed dniem 1.01.1999r. i po dniu 31.12.2008r. ubezpieczony nie wykonywał prac w warunkach szczególnych w rozumieniu 3 ust. 1 i 3 Ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r.

o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony w odwołaniu od niniejszej decyzji nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego i domagał się ustalenia, iż wykonywał pracę w szczególnych warunkach

od 1.11.1974r. do 2.02.1992r. w (...) S.A. KWK (...)–J.”.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony urodził się w dniu (...)

W dniu 18.12.2014r. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień złożenia wniosku 31 lat, 5 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym żadnych lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 15.08.1974r. do 2.02.1992r. był zatrudniony w (...) S.A. KWK (...).

Przez pierwsze miesiące pracował na stanowisku stażysty na powierzchni (do 31.10.1974r.).

W okresie od 1.11.1974r. do 16.07.1977r. ubezpieczony pracował w Oddziale MM4 na powierzchni na stanowisku ślusarza. Pracę swą wykonywał w warsztacie regeneracyjnym. Była to jedna duża hala, na której wykonywano różnego rodzaju naprawy- np. naprawiano elementy przenośników zgrzeblowych, które wywożone były z dołu na powierzchnię w celu ich regeneracji w warsztacie, ponadto naprawy stojaków ciernych i hydraulicznych, zgrzebla, kotwy, złącza do obudów, naprawy stropnic indywidualnych, remonty rozpór i innych urządzeń. Do tego były mniejsze warsztaty, w których wykonywano takie same czynności.

W warsztacie było zatrudnionych na jednej zmianie około 40 osób (na pierwszej zmianie), a na drugiej i trzeciej po około 20 osób. Osoby zatrudnione były na stanowiskach – ślusarzy, spawaczy, tokarzy, frezerów.

Ubezpieczony był formalnie zatrudniony na stanowisku ślusarza, a faktycznie wykonywał pracę jako pomocnik spawacza. Jako ślusarz wykonywał pracę w zależności od potrzeb, np. przy naprawie stojaków lub innych urządzeń wymienionych wyżej. Jego praca polegała na przygotowaniu materiałów do spawania – tj. na wyczyszczeniu materiału z rdzy, prostowaniu elementów metalowych , np. wsporniki do przenośników. Takie prostowanie odbywało się przy użyciu siły fizycznej, czyli przy pomocy młotków, przy równoczesnym podgrzewaniu prostowanego materiału palnikiem gazowym, a także przy pomocy pras hydraulicznych. Jako ślusarz ubezpieczony wykonywał także montaż i demontaż tych elementów zregenerowanych. Czasem w materiale występowały szczeliny i inne ubytki, wtedy trzeba było też je oczyścić z rdzy, a po umieszczeniu przez spawacza odpowiedniej spoiny oczyścić resztki tej spoiny . Czasem trzeba było takie czynności powtórzyć kilka razy.

Hala podzielona była na sektory. Pracownicy pracowali w kilkusobowych brygadach. Brygady składały się z 2 lub 3 osób, tj. jednego spawacza i dwóch ślusarzy lub na odwrót - 2 spawaczy i 1 ślusarza, w zależności od potrzeb.

Ubezpieczony przez cały czas pracował w bezpośredniej bliskości spawacza.

Po oczyszczeniu materiału spawacz przystępował do spawania lub uzupełniania ubytków spoinami, przy czym ubezpieczony czyścił te spoiny, a spawacz powtarzał swoje czynności. Takie czynności wykonywano przez całe dniówki.

Jedna brygada pracowała przy remoncie jednego urządzenia, a po zakończeniu tego remontu przechodziła do remontu innego urządzenia.

Hala podzielona była na sektory, w których mieściły się: warsztat kuźni i spawalnię,

na której pracował ubezpieczony, następnie był sektor, w którym mieściły się obrabiarki – tam pracowali frezerzy i tokarze, następny sektor- typowa ślusarnia, gdzie ślusarze naprawiali mniejsze elementy typu rolki do przenośników, stojaki itp.

Ubezpieczony wykonywał sporadycznie pracę również w tej części warsztatu z tym, że przy remoncie stojaków należało prostować materiał podgrzewając go przy pomocy palnika gazowego, a ubytki materiałów również trzeba było uzupełniać przy pomocy spoin, które wykonywał spawacz, a ubezpieczony mu pomagał. Ubezpieczony przez większy okres czasu wykonywał pracę w kuźni, w spawalni przy regeneracji większych elementów– np. tras przenośników.

Spawacze wykonywali pracę zarówno na kuźni, w spawalni i w ślusarni.

Brygady ślusarsko- spawalnicze wykonywały pracę na terenie całej hali, tam gdzie było ustawione urządzenie. Na terenie hali wydzielone były stanowiska spawalnicze, które oddzielone były parawanami metalowymi, jednakże na tych stanowiskach spawacze wykonywali tylko spawanie drobnych elementów.

Ubezpieczony przez cały czas pracował w bezpośredniej bliskości spawacza- czasem było to w odległości 1 m, a czasem 3 metrów. Trzymał przykładowo blachę spawaczowi w odpowiedniej pozycji. W ciągu dniówki pracę w bezpośredniej bliskości spawacza ubezpieczony wykonywał około 6, 7 a nawet 8 godzin, a pozostały czas wykonywał pracę przy przygotowaniu elementów do spawania.

W okresie od 17.07.1977r. do 29.02.1980r. ubezpieczony pracował na stanowisku dozorca, a następnie na stanowisku szygara zmianowego Oddziału Powierzchni i Placów (...). W okresie od 1.03.1980r. do 2.02.1992r. pracował w oddziale MP2 . Zarówno Oddział (...) 2, jaki również Oddział (...), wchodził w skład (...). Oddział (...) zajmował się załadunkiem materiałów na potrzeby oddziałów dołowych, rozładunkiem materiałów wychodzących z dołu kopalni , rozładunkiem materiałów przychodzących na kopalnię z zewnątrz , transportem materiałów pomiędzy poszczególnymi szybami na powierzchni oraz pracą manewrową transportu kolejkami wąskotorowymi.

Ubezpieczony jako dozorca wykonywał dokładnie takie same czynności jak na stanowisku szygara zmianowego. Był to duży oddział. Na jednej zmianie było 2, 3 szygarów zmianowych i dozorca, który w zasadzie miał taki sam zakres czynności jak szygar zmianowy. W oddziale MP 2 zatrudnieni byli pracownicy na stanowiskach: kierownicy lokomotyw spalinowych, konwojenci lokomotyw, operatorzy dźwigów wieżowych, kołowych i samochodowych, operatorzy koparek , ładowarek, operatorzy spychaczy. Te wszystkie urządzenia służyły do załadunku i przeładunku oraz wyładunku różnego rodzaju materiałów- np. z zewnątrz przychodziły różne urządzenia , które trzeba było przetransportować

pod ziemię. Ubezpieczony nadzorował pracę pracowników na powyższych stanowiskach pracy wykonywanych na powierzchni. W tym oddziale zatrudnieni byli również pracownicy na stanowiskach, które nie są wymienione wykazie A np. na stanowisku torowca, hakowego, który zajmował się mocowaniem ładunku przy transporcie dźwigiem, pracownicy, którzy wykonywali pracę bezpośrednio przy załadunku i wyładunku materiałów. Oddział zajmował się transportem materiałów przychodzących z zewnątrz – drewno, elementy obudowy chodnikowej, okładzina do obudowy, a także materiały sypkie- piasek, pył kamienny, itp. Materiały przychodzące na kopalnię były składowane na składowiskach

i magazynach, a następnie były ładowane do wozów kopalnianych i przetransportowane w rejon szybów celem zwiezenia pod ziemię. Z kolei z dołu wywożone były szybem różnego rodzaju materiały zużyte, urządzenia górnicze, urobek z kamienia, odpady poprodukcyjne. Te materiały były segregowane, część była przeznaczana na zwalę jako odpad, część

do regeneracji do warsztatu, a część na złom. Pracownicy, których nadzorował ubezpieczony wykonywali pracę przy wyładunku i załadunku tych materiałów. Przy załadunku materiałów sypkich wykorzystywane były koparki, ładowarki, a do zwalowania tych materiałów potrzebne były spychacze. Natomiast załadunek i rozładunek np. obudów i innych ciężkich materiałów wykonywany był przy pomocy dźwigów. Materiały te transportowane

są kolejkami wąskotorowymi. Kierowcy tych lokomotyw oraz konwojenci również są pracownikami oddziału MP2, których nadzorował ubezpieczony sprawując bezpośredni nadzór techniczny i kontrolę międzyoperacyjną .

Wciążu dniówki ubezpieczony ponad 7 godzin spędzał wśród załóg, natomiast praca biurowa zajmowała mu ok. 1 godzinny dziennie. Do tej pracy należało: sporządzenie raportu dziennego, uzupełnienie ksiąg kontrolnych, prowadzenie ewidencji dostaw i załadunku, rozładunku. W tej ewidencji odnotowywano wszystkie materiały, które przychodziły

na kopalnię i wychodziły z kopalni, oraz te, które były przetransportowywane pomiędzy szybami. Te wszystkie czynności biurowe, które wykonywał ubezpieczony były ściśle związane ze sprawowanym nadzorem technicznym.

Ubezpieczony z dniem 31.05.2015r. rozwiązał stosunek pracy z PPUH (...).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dotyczących ubezpieczonego i jego akt osobowych, świadectwa pracy z dnia 31.05.2015r. wydanego przez PPUH (...) i zeznań ubezpieczonego (k. 45-47 akt sprawy).

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i przekonywujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008r. (Dz.U. z 2008r. Nr 237, poz. 1656) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art.5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- urodził się po dniu 31.12.1948r.;
- ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- osiągnął wiek wynoszący co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- udowodnił okres składkowy i nieskładkowy w łącznym wymiarze co najmniej 25 lat;
- przed dniem 01 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy lub art.32 i art.33 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS;po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust.1 i 3;
- nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Warunkiem nabycia uprawnień do emerytury pomostowej, według cytowanego art. 4 tej ustawy, jest spełnienie określonych przesłanek stażowych oraz nieprzystąpienie do OFE i rozwiązanie stosunku pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia prawa do emerytury pomostowej w myśl przepisów ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 2008r. Nr 237, poz. 1656), a konkretnie czy posiada wymagany ustawą staż pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 13.03.2012r. sygn. akt: II UK 164/11 warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub

dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009 r.

Osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych) OSNP 2013/5-6/62.

Ubezpieczony nie kontynuował pracy w warunkach szczególnych po 1 stycznia 2009r., a więc sporny okres pracy od 15.08.1974r. do 2.02.1992r. należy ocenić pod kątem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych tj. z uwzględnieniem wykazu prac w szczególnych warunkach wymienionych w załączniku nr 1 lub nr 2 w/w ustawy.

Zgodnie z załącznikiem nr. 1 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19.12.2008r. w pkt. 28 wykazu prac w szczególnych warunkach wymieniono „prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.).

Taki zapis jednoznacznie wskazuje, iż w świetle obowiązujących przepisów nie wszystkie prace spawalnicze są zaliczane już do prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Prace te wyraźnie zostały ograniczone do prac przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym, dodatkowo wykonywanych w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe ubezpieczony w okresie od 1.11.1974r. do 16.07.1977r. w (...) S.A. KWK (...) faktycznie wykonywał pracę pomocnika spawacza. Praca ta była wykonywana w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych w wydziałach spawalniczych, co potwierdził Zakład Pracy w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych.

Biorąc jednak pod uwagę wyraźny zapis pkt. 28 załącznika nr. 1 ustawy, zdaniem Sądu brak jest jakichkolwiek podstaw do zaliczenia spornego okresu pracy na stanowisku pomocnika spawacza do pracy w warunkach szczególnych.

Sąd zajmując stanowisko j.w. stwierdził, iż gdyby nawet przyjąć, iż dalszy okres jego pracy tj. od 17.07.1977r. do 2.02.1992r. wykonywanej w ramach kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżynieryjno-technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie (wykaz A, dział XIV, poz. 24) można by zaliczyć do prac w szczególnym charakterze wymienionych w pkt. 14 załącznika nr. 2 ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19.12.2008r. tj. prace przy bezpośrednim sterowaniu procesami technicznymi mogącymi spowodować awarię techniczną z poważnymi skutkami dla bezpieczeństwa publicznego, to i tak ubezpieczony nie udowodni łącznie wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych/ o szczególnym charakterze.

Ubezpieczony ukończył wymagany wiek 60 lat, rozwiązał stosunek pracy i nie jest członkiem OFE, jednak nie posiada 15 lat pracy w szczególnych warunkach/szczególnym charakterze, co powoduje, iż Sąd stwierdził, że ubezpieczony nie spełnia łącznie wszystkich warunków niezbędnych do przyznania emerytury pomostowej na podstawie ustawy z dnia 19.12.2008r. o emeryturach pomostowych.

W konsekwencji powyższego Sąd z mocy art.477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie

jako nieuzasadnione.

Sędzia